
Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych - propozycja PO opracowana w Instytucie Obywatelskim

Megatrandy - kierunek OZE

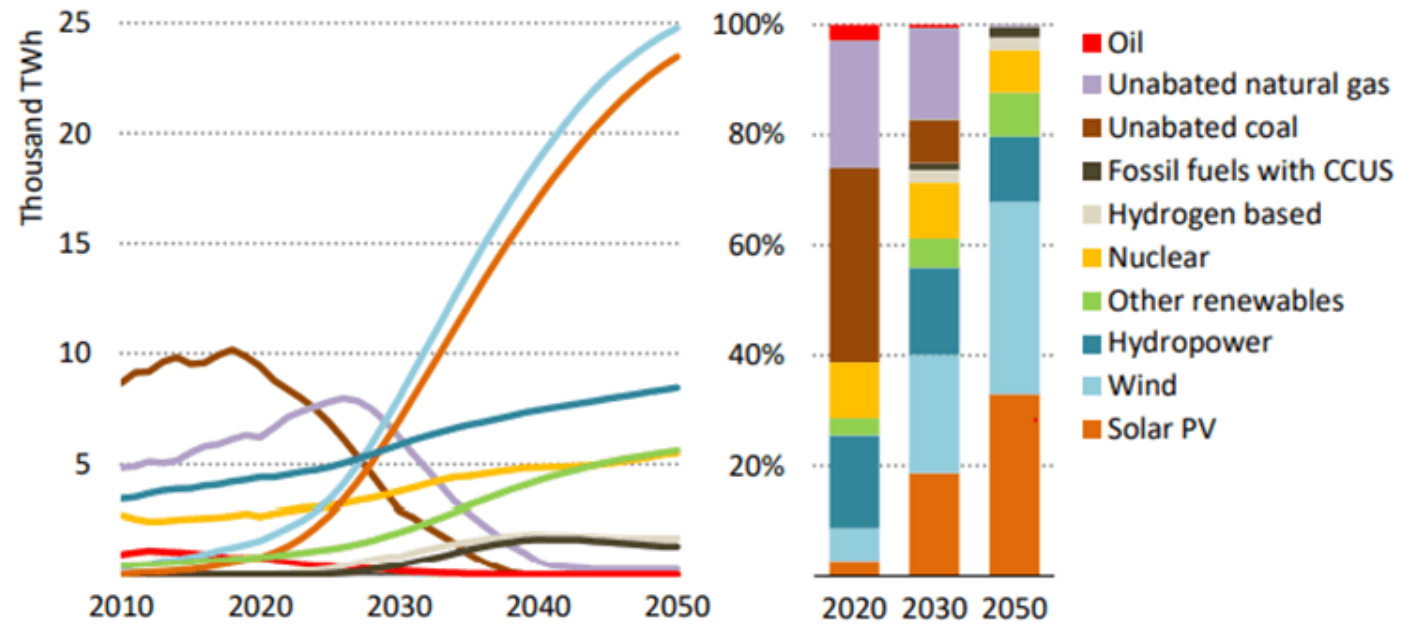

Czyste technologie w sektorze energetycznym i w wielu różnych zastosowaniach końcowych stały się pierwszym wyborem dla konsumentów na całym świecie. W budynkach wykorzystanie pomp ciepła potroi się, zapewniając 42% ciepła w przestrzeni w 2050 r., zużywając tylko 15% energii wykorzystywanej do ogrzewania pomieszczeń.

W nowej gospodarce energetycznej ogromne możliwości rynkowe dla czystej technologii stają się głównym nowym obszarem inwestycji i międzynarodowej konkurencji; kraje i firmy walczą o pozycję w globalnych łańcuchach dostaw.

Generacja energii elektrycznej według IEA NZE

Figure 3.10 ▶ Global electricity generation by source in the NZE

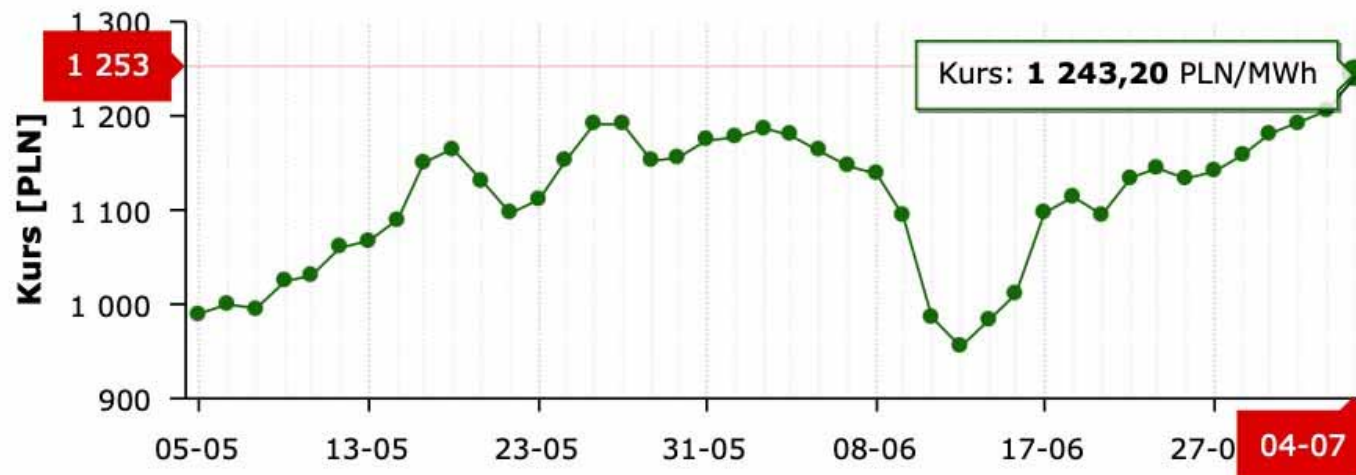
IEA. All rights reserved.

Ceny energii w Polsce biją rekordy

OTF

Energia elektryczna Gaz ziemny

BASE_W-28-22 BASE_M-08-22 BASE_Q-4-22 BASE_Y-23 PEAK5_W-28-22
PEAK5_M-08-22 PEAK5_Q-4-22 PEAK5_Y-23

Główne założenie RePower EU

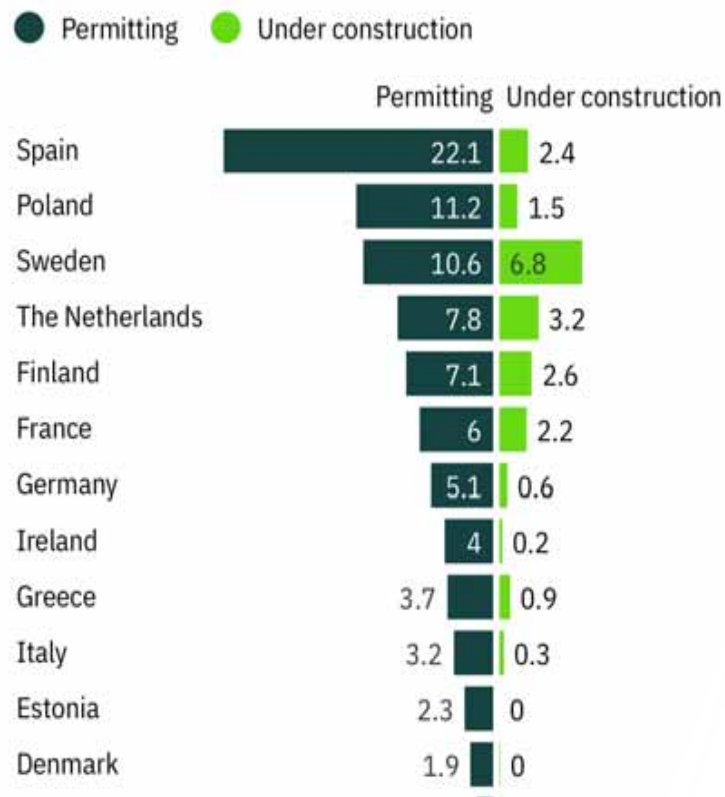

- Zakończmy zależność UE od rosyjskiego gaz
- Postawmy na efektywność energetyczną
- Zdywersyfikujmy źródła dostaw paliw i energii
- Przyspieszmy budowę nowych źródeł OZE
(proces wydawanie zgód do 2 lat maksimum)

The EU has four-times more wind capacity in permitting than under construction

Top 20 EU countries by wind pipeline capacity, broken down by development stage (GW)

Problemem polskich OZE jest biurokracja i brak przyłączy

- Polska zajmuje drugie miejsce w Europie pod względem ilości źródeł OZE których konstrukcja jest wstrzymywana przez procedury
- W wielu krajach – Europa, USA w roku 2022 widoczne jest przyspieszenie procesów decyzyjnych
- Hiszpania planuje przyspieszone wydawanie pozwoleń na projekty fotowoltaiczne o mocy do 150 MW i nowe farmy wiatrowe do 75 MW, podczas gdy Portugalia planuje odstąpić od ocen oddziaływania na środowisko projektów fotowoltaicznych o mocy do 50 MW.
- Niemcy rozważają odstąpienie od ocen dla projektów wiatrowych do 20 MW

Wprowadzenie w ustawie z 10 maja 2016 zasady “10H” niemal całkowite zatrzymało inwestycje w farmy wiatrowe na lądzie.

Tymczasem:

- Wiatr jest coraz bardziej stabilną formą zasilania. Nowe lądowe farmy wiatrowe działają teraz ze współczynnikiem mocy do 40%,
- Turbiny wiatrowe są coraz bardziej wydajne i elastyczne:
- Wiatr jest lokalnym źródłem energii. Zmniejsza import energii do Europy/Polski i ekspozycję na zmienne ceny paliw kopalnych
- Branża wiatrowa stale ulepsza materiały, z których korzysta. 85-90% turbiny nadaje się do recyklingu.

Energia w lądowych farm wiatrowych – droga do zmiany systemu i końca dominacji wielkich koncernów.

Koszt energii z EW

Najtańsza forma energii odnawialnej. Najniższa aktualnie cena energii z wiatru lądowego to około 20-29 EUR/MWh (cena z aukcji w Hiszpanii).. Łatwo porównać ten koszt z kosztem energii z węgla – dziś około 600 zł/MWh, czy gazu - 800 zł. Koszt energii z farm offshore to aktualnie wg ustawy 320 zł/MWh i dużo taniej wyprodukować się jej nie da.

Koszty infrastruktury sieciowej

Farmy offshore są podłączane do sieci przesyłowej (PSE), turbiny na lądzie mogą być podłączone do sieci dystrybucyjnej, a energia z nich „konsumowana” lokalnie. Ponadto coraz popularniejsze są rozwiązania typu „cable pooling” gdzie do jednego punktu przyłączeniowego sieci podłącza się szereg źródeł (wiatrowych, słonecznych, biogazowych) i magazynów zapewniając niemal linową dostawę energii korzystając z niemal idealnej negatywnej korelacji słońca i wiatru w Polsce („jak wieje, to rzadko świeci słońce”). W naszej ustawie tworzymy preferencje dla takich układów.

Energia w lądowych farm wiatrowych – droga do zmiany systemu i końca dominacji wielkich koncernów.

KSzybka budowa

Lądowe turbiny wiatrowe są szybkie w instalacji i mogą zostać zbudowane w ciągu kilku miesięcy.

Niski wpływ na otoczenie

Lądowe farmy wiatrowe mają mniejszy fizyczny wpływ na otaczające je obszary. Toksyne nie są uwalniane, a wokół turbin można uprawiać ziemię i mają one bardzo niewielki wpływ na dziką przyrodę.

Powiązanie ze społecznościami lokalnymi

Farmy wiatrowe na lądzie są niezbędnym elementem budowy samowystarczalności energetycznej gmin i lokalnych społeczności, mogą być źródłem taniej energii (i pośrednio ciepła) dla wspólnot lokalnych oraz źródłem dochodu dla tych społeczności (opłata proponowana w projekcie)

KLUCZOWE ZAŁOŻENIA PROJEKTU

- Wprowadzenie specjalnego trybu wydawania zezwoleń na elektrownie wiatrowe – na wniosek inwestora do Rady Gminy za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta)
- Zastąpienie 10h poprzez 500 m jako minimalnej odległości od budynków mieszkalnych
- Pozostawienie dotychczasowego modelu wydawania zgód środowiskowych dla inwestycji powyżej 20 MW mocy. Mniejsze inwestycje bez raportu oddziaływania na środowisko z zachowaniem odległości od zabudowań i obszarów chronionych.
- Wprowadzenie opłaty lokalnej na poziomie 5% przychodów szansą dla mniejszych samorządów i społeczności lokalnych

KLUCZOWE CELE PROJEKTU

- Szybka budowa dodatkowych mocy niezbędna w sytuacji nadciągającego kryzysu energetycznego – faktyczny brak alternatyw
- Osiągnięcie poziomu 50% produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w roku 2030
- Obniżenie, w perspektywie 5-7 lat, średniej ceny energii o co najmniej 30%
- Obniżenie kosztów energii dla gmin, lokalnych społeczności oraz MSP
- Zbudowanie niezależności energetycznej dla lokalnych społeczności
- Zwiększenie przychodów gmin, które zdecydują się na współpracę z branżą EW

WARUNKI DLA OSIĄGNIĘCIA CELÓW PROJEKTU

1. Zwiększenie możliwości przyłączania instalacji OZE poprzez:

- Przeznaczenie przez rząd 100% wpływów z handlu ETS na cele transformacji energetyczno – klimatycznej w szczególności na rozwój sieci dystrybucyjnych
- Zbudowanie niezależności OSD wobec grup skonsolidowanych poprzez ich wydzielenie

2. Wdrożenie pakietu dyrektyw UE w tym RED2 i dyrektywy rynkowej dla uruchomienia takich instrumentów jak lokalne rynki energii i elastyczności, linii bezpośrednich, lokalnych OSDn wspieranych przez samorządy

PORÓWNANIE Z PROJEKTEM MKiS

1. Projekt MKiS stwarza pozory liberalizacji zasady 10H jednak zastępują go bardzo skomplikowaną procedurą administracyjną - w praktyce 4-8 lat – nie mamy tego czasu!
2. Projekt MKiS nie stwarza żadnych (poza podatkiem od nieruchomości) zachęt dla JST do lokalizowania farm wiatrowych
3. Projekt MKiS nie różnicuje wymagań dla mniejszych i większych EW
4. Projekt MKiS jest w sprzeczności z zapisami RePower EU i kamieniami milowymi KPO